

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต
ประจำปี ๒๕๖๖

องค์การบริหารส่วนตำบลสระแก้ว
อำเภอพนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด

คำนำ

เหตุการณ์ความเสี่ยงด้านการทุจริตเกิดความแล้วจะมีผลกระทบทางลบ ซึ่งปัญหาจากสาเหตุต่างๆ ที่ค้นหาต้นตอได้ยาก ความเสี่ยงจึงจำเป็นต้องคิดล่วงหน้าเสมอ การป้องกันการทุจริต คือ การแก้ไขปัญหายุติที่ยั่งยืน ซึ่งเป็นหน้าที่ของหัวหน้าส่วนราชการ และเป็นเจตจำนงของทุกองค์กรที่ร่วมต่อต้านการทุจริตทุกรูปแบบ อันเป็นวาระเร่งด่วนของรัฐบาล

การนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ในองค์กร จะช่วยให้เป็นหลักประกันในระดับหนึ่งได้ว่าการดำเนินการขององค์กรจะไม่มีทุจริต หรือในกรณีพบการทุจริตที่ไม่คาดคิด โอกาสที่จะประสบกับปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่น หรือหากเกิดความเสียหายเกิดขึ้น ก็จะเป็นการเกิดความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มีการนำเครื่องมือการประเมินความเสี่ยงทุจริตมาใช้ เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันการทุจริตล่วงหน้าไว้โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำ ซึ่งไม่ใช้การเพิ่มภาระงานแต่อย่างใด

องค์การบริหารส่วนตำบลสระแก้ว เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่มีบทบาทในการขับเคลื่อนหน่วยงานภาครัฐให้บริหารงานภายใต้กรอบธรรมาภิบาล โดยการประเมินความเสี่ยงการทุจริตเป็นเครื่องมือหนึ่งในการขับเคลื่อนหลักธรรมาภิบาลเพื่อลดปัญหาการทุจริตของรัฐ ตามคำสั่งรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๖๗/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๕๗ เรื่อง มาตรการป้องกันการทุจริตและแก้ไขปัญหาคอร์รัปชันที่กำหนดให้ทุกส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ โดยมุ่งเน้นการสร้างธรรมาภิบาลในการบริหารงาน ละส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในการตรวจสอบ เฝ้าระวัง เพื่อสกัดกั้นไม่ให้เกิดการทุจริตและประพฤติมิชอบได้ ในครั้งนี้ องค์การบริหารส่วนตำบลสระแก้ว จึงจัดทำการประเมินความเสี่ยงของการดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตหรือก่อให้เกิดการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตัวกับผลประโยชน์ส่วนรวมของหน่วยงาน ประกอบด้วย ผลการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ปี ๒๕๖๖ เหตุการณ์ความเสี่ยงและระดับความเสี่ยง ตลอดจนมาตรการและการดำเนินการในการบริหารจัดการความเสี่ยง

องค์การบริหารส่วนตำบลสระแก้ว
เดือนเมษายน ๒๕๖๖

สารบัญ

เรื่อง

หน้า

๑. วัตถุประสงค์การประเมินความเสี่ยง
๒. การบริหารจัดการความเสี่ยงมีความแตกต่างจากการตรวจสอบภายในอย่างไร
๓. กรอบการประเมินความเสี่ยงการทุจริต
๔. องค์ประกอบที่ทำให้เกิดการทุจริต
๕. ขอบเขตการประเมินความเสี่ยงการทุจริต
๖. ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต
๗. วิธีการวิเคราะห์ความเสี่ยง
 - ๗.๑ การระบุความเสี่ยง
 - ๗.๒ การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง
 - ๗.๓ เมทริกส์ระดับความเสี่ยง
 - ๗.๔ การประเมินการควบคุมความเสี่ยง
 - ๗.๕ แผนบริหารความเสี่ยง

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตประจำปี ๒๕๖๖ ขององค์การบริหารส่วนตำบลสระแก้ว อำเภอพนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด

๑. วัตถุประสงค์การประเมินความเสี่ยง

มาตรการป้องกันการทุจริตจะสามารถลดความเสี่ยงที่อาจเกิดจากการทุจริตในองค์กรได้ ดังนั้น การประเมินความเสี่ยงการทุจริต การออกแบบและการปฏิบัติงานตามมาตรการควบคุมภายในที่เหมาะสมจะช่วยลดความเสี่ยงการทุจริตให้แก่บุคลากรในองค์กร ถือเป็นป้องกันการทุจริตในองค์กร ทั้งนี้ การดำเนินการขององค์กรจะไม่มีทุจริต หรือกรณีที่เกิดการทุจริตจะช่วยเป็นหลักประกันระดับหนึ่ง ว่าการดำเนินการขององค์กรจะไม่มีทุจริต หรือในกรณีที่พบกับการทุจริตที่ไม่คาดคิดโอกาสที่ประสบกับปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่น หรือหากเกิดความเสียหายขึ้นก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มีให้นำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้าไว้โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำ ซึ่งไม่ใช่การเพิ่มภาระอีกต่อไป

วัตถุประสงค์ของการประเมินความเสี่ยงการทุจริต เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐมีมาตรฐานระบบ หรือ แนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต ซึ่งเป็นมาตรการป้องกันการทุจริตเชิงรุกที่มีประสิทธิภาพต่อไป

๒. การบริหารจัดการความเสี่ยงมีความแตกต่างจากการตรวจสอบภายในอย่างไร

การบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นการทำงานในลักษณะที่ทุกภาระงานต้องประเมินความเสี่ยง ก่อนปฏิบัติงานทุกครั้ง และแทรกกิจกรรมการตอบโต้ความเสี่ยงไว้ก่อนเริ่มปฏิบัติงานหลักตามภาระงานปกติ ของการเฝ้าระวังความเสี่ยงล่วงหน้าจากทุกภาระงานร่วมกันโดยเป็นส่วนหนึ่งของความรับผิดชอบปกติที่มีการรับรู้และยอมรับจากผู้ที่เกี่ยวข้อง (ผู้นำส่งงาน) เป็นลักษณะ pre - decision ส่วนการตรวจสอบภายในจะเป็นลักษณะการกำกับติดตามความเสี่ยงเป็นการสอบทาน เป็นลักษณะ post - decision

๓. กรอบการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

กรอบตามหลักของ การควบคุมภายในองค์กร COSO ๒๐๑๓ (Committee of sponsoring Organizations ๒๐๑๓) ซึ่งมาตรฐาน COSO เป็นมาตรฐานที่ได้รับการยอมรับมาตั้งแต่เริ่มออกประกาศใช้เมื่อปี ๑๙๙๑ สำหรับมาตรฐาน COSO ๒๐๑๓ ประกอบด้วย ๕ องค์ประกอบ ๑๗ หลักการ ดังนี้

องค์ประกอบที่ ๑ สภาพแวดล้อมการควบคุม (Control Environment)

หลักการที่ ๑ องค์กรยึดหลักความซื่อตรงและจริยธรรม

หลักการที่ ๒ คณะกรรมการแสดงออกถึงความรับผิดชอบต่อการกำกับ ดูแล

หลักการที่ ๓ คณะกรรมการและฝ่ายบริหาร มีอำนาจการสั่งการชัดเจน

หลักการที่ ๔ องค์กร จูงใจ รักษาไว้ และจูงใจพนักงาน

หลักการที่ ๕ องค์กรผลักดันให้ทุกตำแหน่งรับผิดชอบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ ๒ การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)

หลักการที่ ๖ กำหนดเป้าหมายชัดเจน

หลักการที่ ๗ ระบุและวิเคราะห์ความเสี่ยงอย่างครอบคลุม

หลักการที่ ๘ พิจารณาโอกาสที่จะเกิดการทุจริต

หลักการที่ ๙ ระบุและประเมินความเปลี่ยนแปลงที่จะกระทบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ ๓ กิจกรรมการควบคุม (Control Activities)

หลักการที่ ๑๐ ควบคุมความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้

หลักการที่ ๑๑ พัฒนาระบบเทคโนโลยีที่ใช้ในการควบคุม

หลักการที่ ๑๒ ควบคุมให้นโยบายสามารถปฏิบัติได้

องค์ประกอบที่ ๔ สารสนเทศและการสื่อสาร (Information and communication)

หลักการที่ ๑๓ องค์กรข้อมูลที่เกี่ยวข้องและมีคุณภาพ

หลักการที่ ๑๔ มีการสื่อสารข้อมูลภายในองค์กร ให้การควบคุมภายในสามารถดำเนินการต่อไปได้

หลักการที่ ๑๕ มีการสื่อสารกับหน่วยงานภายนอก ในประเด็นที่อาจจะกระทบต่อการควบคุมภายใน

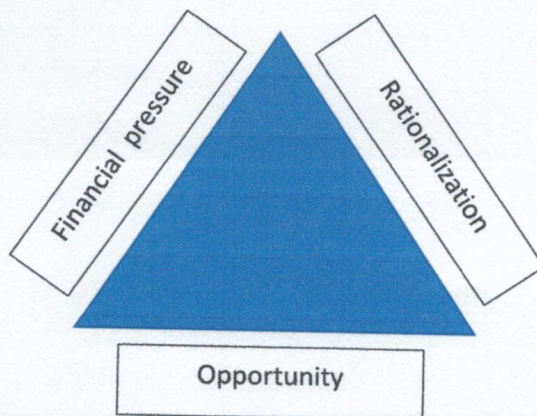
องค์ประกอบที่ ๕ กิจกรรมการกำกับติดตามและประเมินผล (Monitoring Activities)

หลักการที่ ๑๖ ติดตามและประเมินผลการควบคุมภายใน

หลักการที่ ๑๗ ประเมินและสื่อสารข้อบกพร่องของการควบคุมภายในทันเวลา และเหมาะสม ทั้งนี้ องค์ประกอบการควบคุมภายในแต่ละองค์ประกอบจะต้องสอดคล้องและสัมพันธ์กัน มีอยู่จริงและสามารถนำไปปฏิบัติได้ จึงจะทำให้การคุมภายในมีประสิทธิภาพ

๔. องค์ประกอบที่ทำให้เกิดการทุจริต

องค์ประกอบหรือปัจจัยที่นำไปสู่การทุจริต ประกอบด้วย pressure/Incentive หรือแรงกดดันหรือแรงจูงใจ Opportunity หรือโอกาส ซึ่งเกิดจากช่องโหว่ของระบบต่างๆ คุณภาพการกำกับควบคุมภายในมีจุดอ่อน และRationalization หรือ หาเหตุผลสนับสนุนการกระทำตามทฤษฎีสามเหลี่ยมการทุจริต (Fraud Triangle)

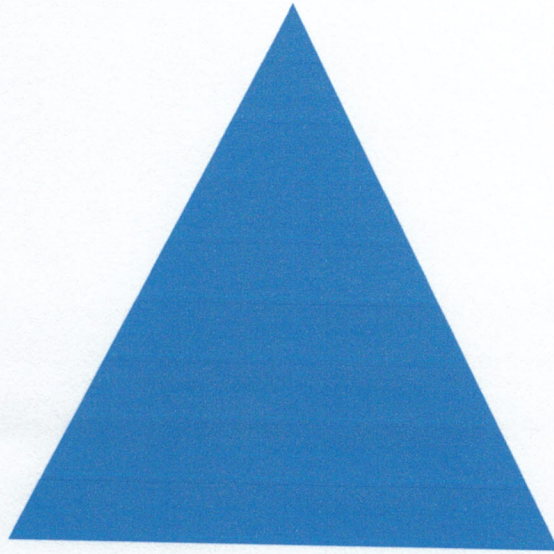
๕. ขอบเขตการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

ขอบเขตการประเมินความเสี่ยงการทุจริต แบ่งออกเป็น ๓ ด้าน ดังนี้

๕.๑ ความเสี่ยงการทุจริตเกี่ยวข้องกับการอนุมัติพิจารณา อนุญาต (เฉพาะหน่วยงานที่มีภารกิจให้บริการประชาชนอนุมัติ หรืออนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘)

๕.๒ ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่

๕.๓ ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ

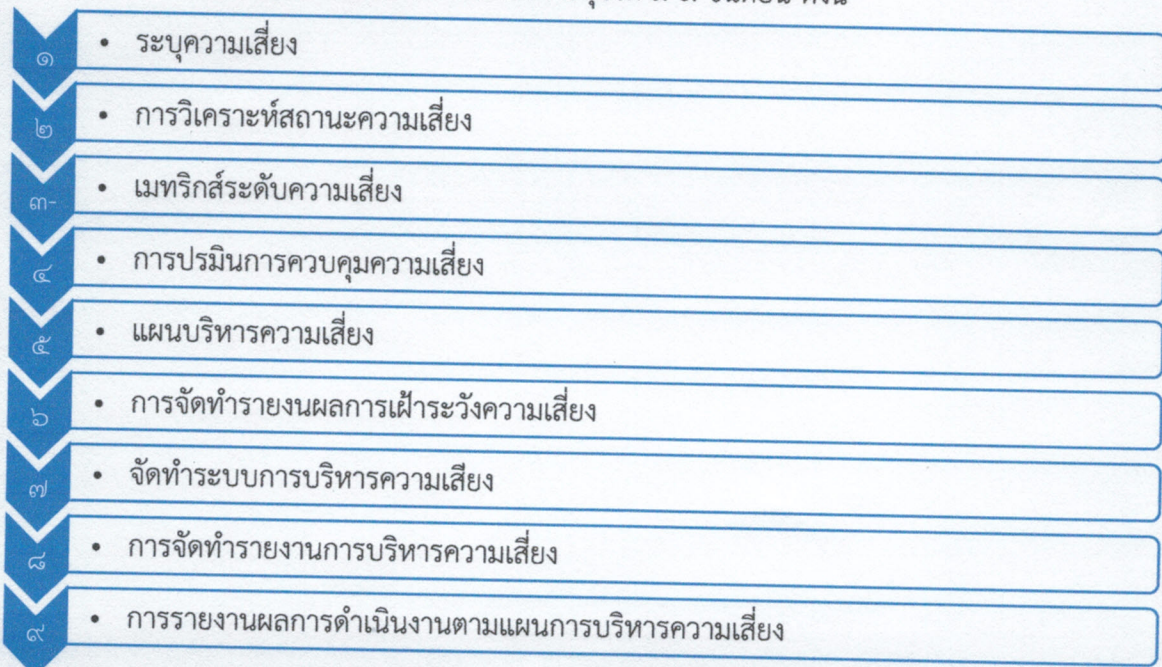
การพิจารณาอนุมัติ อนุญาต

การใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่

การใช้จ่ายงบประมาณ และการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ

๖. ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

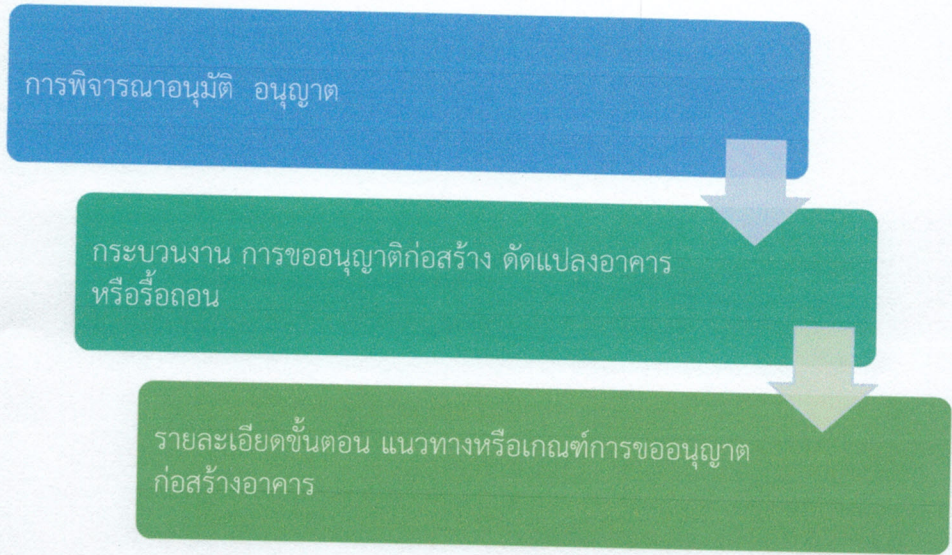
ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต มี ๙ ขั้นตอน ดังนี้

๗. วิธีการวิเคราะห์ความเสี่ยง

การเตรียมการเพื่อประเมินความเสี่ยง ต้องดำเนินการ ดังนี้

- คัดเลือกกระบวนการงานของประเภทด้านนั้น ๆ โดยเฉพาะการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต (มาจาก 3 ด้าน ได้แก่ ความเสี่ยงการทุจริตเกี่ยวข้องกับการอนุมัติพิจารณา อนุญาต ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่ และความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ)
- เลือกรงานที่จะทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต
- เลือกกระบวนการงาน จากที่จะทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต
- เตรียมข้อมูล ขั้นตอน แนวทาง หรือเกณฑ์การปฏิบัติงาน ของกระบวนการงานที่จะทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

๗.๑ การระบุความเสี่ยง (Risk Identification)

การนำข้อมูลที่ได้จากการเตรียมข้อมูล ในส่วนของรายละเอียดและขั้นตอน แนวทางหรือเกณฑ์การปฏิบัติงานของกระบวนการงานที่จะทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ซึ่งในการปฏิบัติงานนั้น อาจประกอบด้วยกระบวนการย่อย จึงให้ระบุความเสี่ยงโดยอธิบายรายละเอียด รูปแบบ พฤติการณ์ความเสี่ยงที่เสี่ยงต่อการทุจริตเท่านั้น และในการประเมินต้องคำนึงถึงความเสี่ยงในภาพรวมของการดำเนินงานเรื่องที่จะทำการประเมิน เนื่องจากในระบบงานการปฏิบัติงานตามขั้นตอนอาจไม่พบความเสี่ยง หรือความเสี่ยงต่ำ แต่อาจพบว่ามีความเสี่ยงในเรื่องนั้น ๆ ในการดำเนินงานที่ไม่อยู่ในขั้นตอนก็เป็นได้ โดยไม่ต้องคำนึงว่าหน่วยงานจะมีมาตรการป้องกันการทุจริต หรือแก้ไขความเสี่ยงการทุจริตอยู่แล้ว นำข้อมูลรายละเอียดดังกล่าวลงในประเภทความเสี่ยง ซึ่งเป็น Known factor และ Unknown factor

Known factor	ความเสี่ยง ปัญหา/พฤติกรรมที่เคยเกิดขึ้น เคยรับรู้ว่าจะเคยเกิดมาก่อน คาดหมายว่าจะมีโอกาสเกิดขึ้นซ้ำ หรือประวัติมีมานานอยู่แล้ว
Unknown factor	ปัจจัยความเสี่ยงที่มาจากพยากรณ์ ประมาณการล่วงหน้าในอนาคต ปัญหา/พฤติกรรม ความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้น

ประเมินความเสี่ยงการทุจริต ขององค์การบริหารส่วนตำบลสระแก้ว ปี พ.ศ. ๒๕๖๖

ประเมินความเสี่ยงการทุจริต ด้านการจัดซื้อจัดจ้าง

ตารางที่ ๑ ระบุความเสี่ยง(Known factor และ Unknown factor)

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ประเภทความเสี่ยง	
		Known factor	Unknown factor
๑	ขั้นตอนหลักการการจัดทำร่างขอบเขต ขั้นตอนย่อยที่มีความเสี่ยงการทุจริต -มีกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการใช้ ดุลยพินิจของเจ้าหน้าที่ การใช้อย่างไม่ เหมาะสมอาจมีการเอื้อประโยชน์หรือให้ ความช่วยเหลือพวกพ้อง		-การกำหนดคุณลักษณะ เฉพาะ คุณสมบัติทางด้าน เทคนิคเกินความจำเป็น
๒	ขั้นตอนหลักการการกำหนดราคากลาง ขั้นตอนย่อยที่มีความเสี่ยงการทุจริต -มีกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการใช้ ดุลยพินิจของเจ้าหน้าที่ การใช้อย่างไม่ เหมาะสมอาจมีการเอื้อประโยชน์หรือให้ ความช่วยเหลือพวกพ้อง	-ผลการประกวดราคา ราคากลางสูงกว่าราคาที่ ประกวดไม่เกิน ๑๕%	
๓	ขั้นตอนการบริหารสัญญา การตรวจรับงานจ้าง ขั้นตอนย่อยที่มีความเสี่ยงการทุจริต -มีกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการใช้ ดุลยพินิจของเจ้าหน้าที่ การใช้อย่างไม่ เหมาะสมอาจมีการเอื้อประโยชน์หรือให้ ความช่วยเหลือพวกพ้อง	-คณะกรรมการตรวจการจ้าง คณะกรรมการตรวจรับ พัสดุ ใช้เวลาตรวจรับมากเกินไป ความจำเป็น	

หมายเหตุ : อธิบายรายละเอียด พฤติการณ์การทุจริตที่มีความเสี่ยงการทุจริต

- ความเสี่ยง ปัญหา/พฤติกรรมที่เคยเกิดขึ้น เคยรับรู้ว่าจะเกิดมาก่อน คาดหมายว่าจะมีโอกาส
เกิดขึ้นซ้ำ หรือประวัติมีมานานอยู่แล้ว √ Known factor
- ปัจจัยความเสี่ยงที่มาจากการพยากรณ์ ประมาณการล่วงหน้าในอนาคต ปัญหา/พฤติกรรม ความ
เสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้น √ Unknown factor

๗.๒ การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง

การนำข้อมูลจากตารางที่ ๑ มาวิเคราะห์เพื่อแสดงสถานะความเสี่ยงของการทุจริต ของแต่ละโอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต

สถานะสีเขียว คือ ความเสี่ยงระดับต่ำ

สถานะสีเหลือง คือ ความเสี่ยงระดับปานกลาง และสามารถให้ความรอบคอบระมัดระวังในระหว่างปฏิบัติงาน ตามปกติควบคุมดูแลได้

สถานะสีส้ม ความเสี่ยงระดับสูง เป็นกระบวนการที่มีผู้เกี่ยวข้องหลายคน หลายหน่วยงานภายในองค์กร มีหลายขั้นตอน จนยากต่อการควบคุม หรือไม่มีอำนาจควบคุมข้ามหน่วยงานตามหน้าที่ปกติ

สถานะสีแดง ความเสี่ยงระดับสูงมาก เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอก คนที่ไม่รู้จักไม่สามารถตรวจสอบได้ชัดเจน ไม่สามารถกำกับติดตามได้อย่างใกล้ชิด หรืออย่างสม่ำเสมอ

ตารางที่ ๒ แสดงสถานะความเสี่ยง (แยกตามรายสีไฟจราจร)

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	เขียว	เหลือง	ส้ม	แดง
๑	การจัดซื้อจัดจ้างขั้นตอน การจัดทำร่างขอบเขตงาน (TOR)	√			
๒	การจัดซื้อจัดจ้างขั้นตอน การกำหนดราคากลาง	√			
๓	การจัดซื้อจัดจ้างขั้นตอน การบริหารสัญญา การตรวจการจ้าง การตรวจรับพัสดุ	√			

๗.๓ เมทริกส์ระดับความเสี่ยง

นำโอกาส/ความเสี่ยงการทุจริตที่มีสถานะความเสี่ยงการทุจริตระดับสูง จนถึงสูงมาก (สีส้ม กับสีแดง) จากตารางที่ ๒ มาทำการหาค่าความเสี่ยงรวม ซึ่งได้จากระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง มีค่า ๑ - ๓ ระดับความรุนแรงของผลกระทบที่ค่า ๑ - ๓ โดยมีเกณฑ์ ดังนี้

ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง มีแนวทางในการพิจารณา ดังนี้

- ถ้าเป็นกิจกรรมหรือขั้นตอนหลักที่สำคัญของกระบวนการนั้น ๆ แสดงว่าขั้นตอนนั้น เป็น must หมายถึงความจำเป็นสูงของการเฝ้าระวังการทุจริต ค่าของ must คือ อยู่ในระดับ ๓ หรือ ๒
- ถ้าเป็นกิจกรรมหรือขั้นตอนรองของกระบวนการนั้น ๆ แสดงว่าขั้นตอนนั้น เป็น Should หมายถึงจำเป็นต่ำ ในการเฝ้าระวังการทุจริต ค่าของ Should คือ อยู่ในระดับ ๑

ระดับของความรุนแรงผลกระทบ มีแนวทางในการพิจารณา ดังนี้

- กิจกรรมหรือขั้นตอนงานนั้นเกี่ยวข้องกับ ผู้มีส่วนได้เสีย stakeholder รวมถึงงานกำกับดูแล พันธมิตร ภาครัฐหรือข่าย ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓
- กิจกรรมหรือขั้นตอนงานนั้นเกี่ยวข้องกับ การเงิน รายได้ลดรายจ่ายเพิ่ม financial ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓
- กิจกรรมหรือขั้นตอนงานนั้นเกี่ยวข้องกับ ผู้ใช้ กลุ่มเป้าหมาย customer/user ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓
- กิจกรรมหรือขั้นตอนงานนั้นเกี่ยวข้องกับกระบวนการภายใน internal process หรือกระทบต่อการเรียนรู้ องค์ความรู้ learning & growth ค่าอยู่ที่ ๑ หรือ ๒

ตารางที่ ๓ SCORING ระดับความเสี่ยง

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความเสี่ยง		
		ระดับความ จำเป็นของการ ระวัง ๓ ๒ ๑	ระดับความ รุนแรงของ ผลกระทบ ๓ ๒ ๑	ค่าความเสี่ยง รวมจำเป็น x รุนแรง
๑	การจัดซื้อจัดจ้างขั้นตอน การจัดทำร่างขอบเขตงาน (TOR)	๑	๑	๑
๒	การจัดซื้อจัดจ้างขั้นตอน การกำหนดราคากลาง	๒	๑	๒
๓	การจัดซื้อจัดจ้างขั้นตอน การบริหารสัญญา การตรวจการ จ้างการตรวจรับพัสดุ	๒	๑	๒

๗.๔ การประเมินการควบคุมความเสี่ยง

การนำค่าความรุนแรงจากตาราง ๓ มาทำการประเมินการควบคุมการทุจริต ว่ามีการควบคุมการทุจริตในระดับใด เมื่อเทียบกับคุณภาพการจัดการ โดยเกณฑ์คุณภาพการจัดการ จะแบ่งออกเป็น ๓ ระดับ ดังนี้
ดี : จัดการได้ทันที ทุกครั้งที่เกิดความเสี่ยง ไม่กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงาน องค์กรไม่มี
ผลเสียทางการเงิน

พอใช้ : จัดการได้โดยส่วนใหญ่ มีบางครั้งยังจัดการไม่ได้ กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงาน
องค์กร แต่ยอมรับได้ มีความเข้าใจ

อ่อน : จัดการไม่ได้ หรือได้เพียงส่วนน้อย การจัดการเพิ่มเกิดจากรายจ่าย มีผลกระทบถึง
ผู้ใช้บริการ/ ผู้รับมอบผลงาน และยอมรับไม่ได้ ไม่มีความเข้าใจ

ตารางที่ ๔ ตารางแสดงการประเมินควบคุมความเสี่ยง

โอกาส/ความเสี่ยงการ ทุจริต	คุณภาพการ จัดการ	ค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต		
		ค่าความเสี่ยง ระดับต่ำ	ค่าความเสี่ยง ระดับปานกลาง	ค่าความเสี่ยง ระดับสูง
การจัดซื้อจัดจ้าง ขั้นตอนการจัดทำร่าง ขอบเขตงาน (TOR)	ดี	ต่ำ	ค่อนข้างต่ำ	ปานกลาง
การจัดซื้อจัดจ้าง ขั้นตอนการกำหนด ราคากลาง	พอใช้	ค่อนข้างต่ำ	ปานกลาง	ค่อนข้างสูง
การจัดซื้อจัดจ้าง ขั้นตอนการบริหาร สัญญา การตรวจการ จ้างการตรวจรับพัสดุ	อ่อน	ปานกลาง	ค่อนข้างสูง	สูง

๗.๕ แผนบริหารความเสี่ยง

การนำเหตุการณ์ที่มีความเสี่ยงสูง ค่อนข้างสูง และปานกลางมาทำแผนบริหารความเสี่ยง ตามลำดับความรุนแรง

ตารางที่ ๕ ตารางแผนบริหารความเสี่ยง

ชื่อแผนบริหารความเสี่ยงองค์การบริหารส่วนตำบลสระแก้ว อำเภอพนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด

ความเสี่ยง	กระบวนการ	รูปแบบพฤติกรรมความเสี่ยง	มาตรการดำเนินการป้องกันการทุจริต	ระยะเวลาดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ
-ด้านการจัดซื้อจัดจ้างขั้นตอนการจัดทำร่างขอบเขตงาน (TOR) -ด้านการจัดซื้อจัดจ้างขั้นตอนการกำหนดราคากลาง -ด้านการจัดซื้อจัดจ้างขั้นตอนการบริหารสัญญา การตรวจการจ้าง การตรวจรับพัสดุ	มีกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการใช้ดุลยพินิจของเจ้าหน้าที่ การใช้อำนาจไม่เหมาะสมอาจมีการเอื้อประโยชน์หรือให้ความช่วยเหลือพวกพ้อง	-การกำหนดคุณลักษณะเฉพาะคุณสมบัติทางด้านเทคนิค -เกิดความจำเป็น -คณะกรรมการ การตรวจการจ้าง คณะกรรมการตรวจรับพัสดุใช้ เวลาการตรวจรับ มากเกินความจำเป็น -ผลการประกวด ราคาราคากลาง สูงกว่าราคา ที่ประกวดไม่เกิน ๑๕%	- การแต่งตั้งคณะกรรมการให้พิจารณาคุณสมบัติของกรรมการ (ไม่ใช้ผู้มีส่วนได้เสียในการจัดซื้อจัดจ้าง) -มีการประชุม คณะกรรมการ กำหนดราคากลาง ทุกครั้งและ เจ้าหน้าที่ที่ เกี่ยวข้องในการ พิจารณาราคากลาง เพื่อเป็นการ ตรวจสอบและ ลดข้อบกพร่อง ในการปฏิบัติงาน	เดือน ตุลาคม ๒๕๖๕ - มีนาคม ๒๕๖๖	กองคลัง

(นางสาวทิพวรรณ นันตะเคน)

นักจัดการงานทั่วไปปฏิบัติงาน รักษาราชการแทน
นักวิชาการตรวจสอบภายใน

(นายทองเกียรติคุณ บุญแดนไพร)

รองปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล รักษาราชการแทน
ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลสระแก้ว

(นายสายตา พนมแก)

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลสระแก้ว

รายงานการประเมินความเสี่ยงการทุจริตประจำปี
ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖
หน่วยงานองค์การบริหารส่วนตำบลสระแก้ว อำเภอพนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด

ตามที่องค์การบริหารส่วนตำบลสระแก้ว ได้จัดทำรายงานผลการควบคุมภายในประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ประกอบด้วย หนังสือรับรองผลการควบคุมภายใน (แบบ ปค.๑) รายงานผลการประเมินองค์ประกอบของการควบคุมภายใน (แบบ ปค.๔) และรายงานการประเมินผลการควบคุมภายใน (แบบ พร.๕) จึงได้จัดทำสรุปกระบวนการที่อาจเกิดความเสี่ยงต่อการทุจริตของการดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตหรือก่อให้เกิดการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวมของหน่วยงาน

๑. ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต มีดังนี้

ขั้นที่ ๑ หากิจกรรมที่อาจเกิดความเสี่ยงการทุจริต เป็นการหาเหตุที่อาจจะเกิดการทุจริตจากการตรวจสอบของหน่วยงานทั้งภายในและภายนอกหน่วยงาน

ขั้นที่ ๒ การหาเหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริต เป็นการหาเหตุการณ์จากกิจกรรมที่อาจเกิดความเสี่ยงต่อการทุจริต ซึ่งอาจมีมากกว่า ๑ เหตุการณ์ใน ๑ กิจกรรม

ขั้นที่ ๓ การวิเคราะห์ระดับความเสี่ยงการทุจริต แยกสถานะออกตามสัญญาณไฟจราจร ดังนี้

- ๑) **สีเขียว** คือ ความเสี่ยงการทุจริตระดับต่ำ
- ๒) **สีเหลือง** คือ ความเสี่ยงการทุจริตระดับปานกลาง และสามารถให้ความรอบคอบระมัดระวังในการปฏิบัติงาน ตามปกติควบคุมดูแลได้
- ๓) **สีแดง** คือ ความเสี่ยงการทุจริตระดับสูง เป็นกระบวนการที่มีผู้เกี่ยวข้องหลายคน หลายหน่วยงานภายในองค์กร มีหลายขั้นตอน จนยากต่อการควบคุม หรือไม่มีอำนาจควบคุมข้ามหน่วยงานตามหน้าที่ปกติ

๔) **สีแดง** คือ ความเสี่ยงการทุจริตระดับสูงมาก เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอก คนที่ไม่รู้จักไม่สามารถตรวจสอบได้ชัดเจน ไม่สามารถกำกับติดตามได้อย่างใกล้ชิดหรืออย่างสม่ำเสมอ

ขั้นที่ ๔ การหามาตรการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต หาแนวทาง/กิจกรรมที่สามารถจัดการความเสี่ยงการทุจริตออกไปให้หมด

รูปภาพแผนผังขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

๒. การประเมินความเสี่ยงการทุจริตหรือผลการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม

ลำดับที่	กิจกรรมที่อาจเกิดความเสียหาย ทุจริต	เหตุการณ์ความเสี่ยงที่อาจเกิดการทุจริต หรือการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตน กับผลประโยชน์ส่วนรวม	ระดับความ เสี่ยงการทุจริต	มาตรการจัดการความเสี่ยงการทุจริต	หมายเหตุ
๑	การจัดซื้อจัดจ้างขั้นตอนการจัดทำ ร่างขอบเขตงาน (TOR)	มีกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการใช้ดุลยพินิจ ของเจ้าหน้าที่ การใช้อย่างไม่เหมาะสมอาจมีการ เอื้อประโยชน์หรือให้ความช่วยเหลือพวกพ้อง	สีเขียว	ประชุมคณะกรรมการกำหนดราคากลางทุก ครั้ง และเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องในการพิจารณา ราคากลาง เพื่อเป็นการตรวจสอบและลด ข้อบกพร่องในการปฏิบัติงาน	
๒	การจัดซื้อจัดจ้างขั้นตอนการกำหนด ราคากลาง	มีกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการใช้ดุลยพินิจ ของเจ้าหน้าที่ การใช้อย่างไม่เหมาะสมอาจมีการ เอื้อประโยชน์หรือให้ความช่วยเหลือพวกพ้อง	สีเขียว	ประชุมคณะกรรมการกำหนดราคากลางทุก ครั้งและเจ้าหน้าที่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการ พิจารณาราคากลาง เพื่อเป็นการตรวจสอบและ ลดข้อบกพร่องในการปฏิบัติงาน	
๓	การจัดซื้อจัดจ้างขั้นตอนการบริหาร สัญญา การตรวจการจ้างการตรวจ รับพัสดุ	มีการเปลี่ยนแปลงแนวทางการปฏิบัติงาน ราคาวัสดุก่อสร้าง และราคาน้ำมันอยู่บ่อยครั้ง และปริมาณงานที่มากขึ้น ซึ่งอาจทำให้ผู้ ประมาณราคาเกิดข้อบกพร่องขึ้นได้	สีเขียว	การแต่งตั้งคณะกรรมการให้พิจารณา คุณสมบัติของคณะกรรมการ (ไม่ใช่ผู้มีส่วนได้ เสียในการจัดซื้อจัดจ้าง)	

๓. สรุปผลการประเมิน

สำหรับการประเมินจากการตรวจสอบจากภายในหน่วยงาน มีกิจกรรมที่อาจเกิดความเสี่ยงการทุจริตหรือการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม มี ๓ เรื่อง ดังนี้

- ๑) การจัดซื้อจัดจ้างขั้นตอนการจัดทำร่างขอบเขตงาน (TOR) ระดับความเสี่ยง **สีเขียว**
 - ๒) การจัดซื้อจัดจ้างขั้นตอนการกำหนดราคากลาง ระดับความเสี่ยง **สีเขียว**
 - ๓) การจัดซื้อจัดจ้างขั้นตอนการบริหารสัญญา การตรวจการจ้างการตรวจรับพัสดุ ระดับความเสี่ยง **สีเขียว**
-